

28/11/2023

Божични пост - припрема за сусрет са Богомладенцем

Пише: протојереј Слободан Лукић

Црква Христова је рођена и развијала се у многобожачкој средини тадашње Римске империје. Један од главних аспеката мисије Цркве била је “инкултурација Јеванђеља” којом су се одређени пагански обичаји и вјеровања преображавали у хришћанском духу. Намјесто паганских постепено су почели да се прослављају хришћански празници. Римљани су на крају сваке године светковали фестивал Сатурналија којим се, будући да је падао на краткодневницу (око 23. децембра), касније установило слављење поновног јављања Сунца. Да би се искоријенио тај пагански обичај, а и да би се истакла важност прославе Христа и Његових дјела, Црква је за тај дан установила прославу Рођења Христовог који се у тропару и назива Сунце Правде. Вјероватно су се још тада хришћани за овај празник припремали постом. Прва писана свједочанства о божићном посту срећемо код црквених писаца у 5. вијеку. Тада је пост трајао знатно краће него данас, једну или двије недјеље, да би касније, у 12. вијеку, на сабору у Константинопољу (1166. године), прописан за цијелу Цркву 40-дневни пост, као припрема за празник Рождества.

Дакле, суштина и смисао Божићног поста је припрема за сусрет са Богомладенцем. Та припрема подразумијева чишћење, преображај и обнављање нашег бића, ради сусрета са Богом и са ближњим. То значи савладавање, побједу над старим човјеком у нама и преображај наше душе у “јасле” у којима ће се родити Спаситељ. Као што су Мудраци са Истока, вођени звијездом стигли до витлејемске пећине, тако и ми, вођени постом, као звијездом, стижемо до пећине, на поклоњење Дјетету.

Ступајући на пут Божићног поста, имамо пред собом путеводитеље – старозавјетне пророке и праведнике који су кроз подвиг поста припремали себе и народ за сусрет са Месијом који ће се од Дјеве родити (Ис. 7,14). Мојсије је 40 дана постио да би био удостојен да прими од Бога ријечи заповијести на каменим таблицама. Ми постимо 40 дана да би такође били удостојени сусрета и примања оваплоћене Ријечи Божије. Зато у Недјељу Праотаца богослужбено помињемо све родоначалнике народа Божјег, од Адама до праведног Јосифа, заручника Маријиног као и све пророке који су проповиједали о Христу, од Самуила до Јована Крститеља. У Недјељу Отаца прослављамо све Исусове претке по тијелу који се наводе у родослову у Јеванђељима од Матеја и Луке.

У првој недјељи поста прослављамо велики и дивни празник Ваведења, уласка Пресвете Богородице у “светињу над светињама”. То је био почетак њеног служења Богу које је своје испуњење добило у беспорочном рођењу Сина Божијег. Читав живот Пресвете Дјеве је било непрекидно и смирено ДА: Ево слушкиње Божије, нека ми буде по ријечи Твојој (Лк, 1,13). Тако је и божићни пост слика живота Богородичиног, а такође је и наше ДА, пристанак да се у нашој души роди Христос.

Посебни значај наш народ је уткао у три припремне недјеље пред празник Божића. У средишту је значај породице која је слика љубави Божије и односа Бога Оца према својој дјечи. Међусобно “везивање” и “дријешење” родитеља и дјеце слика је помирења између Бога и човјека које је остварено рођењем Богочовјека и раздрјешивања веза гријеха којима смо били везани до доласка Његовог.

Пост има крстоваскрсни карактер јер се кроз пост добровољно “распињемо”, саображавамо нашу вољу вољи Цркве и њеном благодатно-литургијском начину живота. Пост није циљ сам по себи, он је средство и свој пуни смисао добија тек у евхаристијском Причешћу Христом и у јединству са народом Божијим.

Аутор је парох будвански

mitropolija.com